

Näkökulmia strategian valmisteluun

LUONNOS

Visio ja missio

- Visio: Toimintakykyisenä kotona
- Missio: Eksoten perustehtävänä on tukea asiakasta edistämään omatoimisesti hyvinvointiaan ja terveyttään ja tarjota hänelle palvelutarpeeseen perustuvat ja vaikuttavat sosiaali- ja terveyspalvelut kuntien hyväksymän rahoituksen mukaisesti.
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen yhdessä kuntien ja eri toimijoiden kanssa
 - Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja tuottaminen

Arvot

- Rohkeus uudistua
- Halu ottaa vastuuta
- Mutkaton vuorovaikutus
- Yhdessä asiakkaan kanssa

Kriittiset menestystekijät

- Digitalisaatio
- Integraation syventäminen
- Maakunnallinen palveluverkko
- Henkilöstön saatavuus

Näkökulmat

Asiakaslähtöiset prosessit

- Strategisia **tavoitteita** ovat:
 - Asiakas ottaa vastuuta omasta fyysisen, sosiaalisen ja kognitiivisen toimintakyvyn edistämisestä.
 - Yhteydensaanti ja palvelujen saatavuus varmistetaan digitaalisten tai muiden asiointikanavien kautta
 - Asiakas osallistuu oman hyvinvoinnin ja terveydentilan seurantaan ja hoitoon. Asiakkaan omaa seurantatietoa hyödynnetään.
 - Paras mahdollinen asiakaskokemus

Asiakaslähtöiset prosessit

- Strateginen **tavoite on**

- Digitalisaation avulla syvennetään integraatiota ja tehostetaan prosesseja, lyhennetään asiointiaikaa ja viedään palveluja kotiin.
- Kaikissa palveluissa painopistettä siirretään/viedään hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja terveyden edistämisen suuntaan
- Oikea-aikainen asiakasohjaus ja kerralla kuntoon –toimintamalli laajentuu.
- Yhteistyötä lisätään maakuntien, kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa
- Tiedon vastuullisella yhteiskäytöllä tuotetaan lisäarvoa asiakas- ja hallinnon prosesseihin
- Julkisen sektorin roolia vahvistetaan kestäväen kehityksen edistäjänä

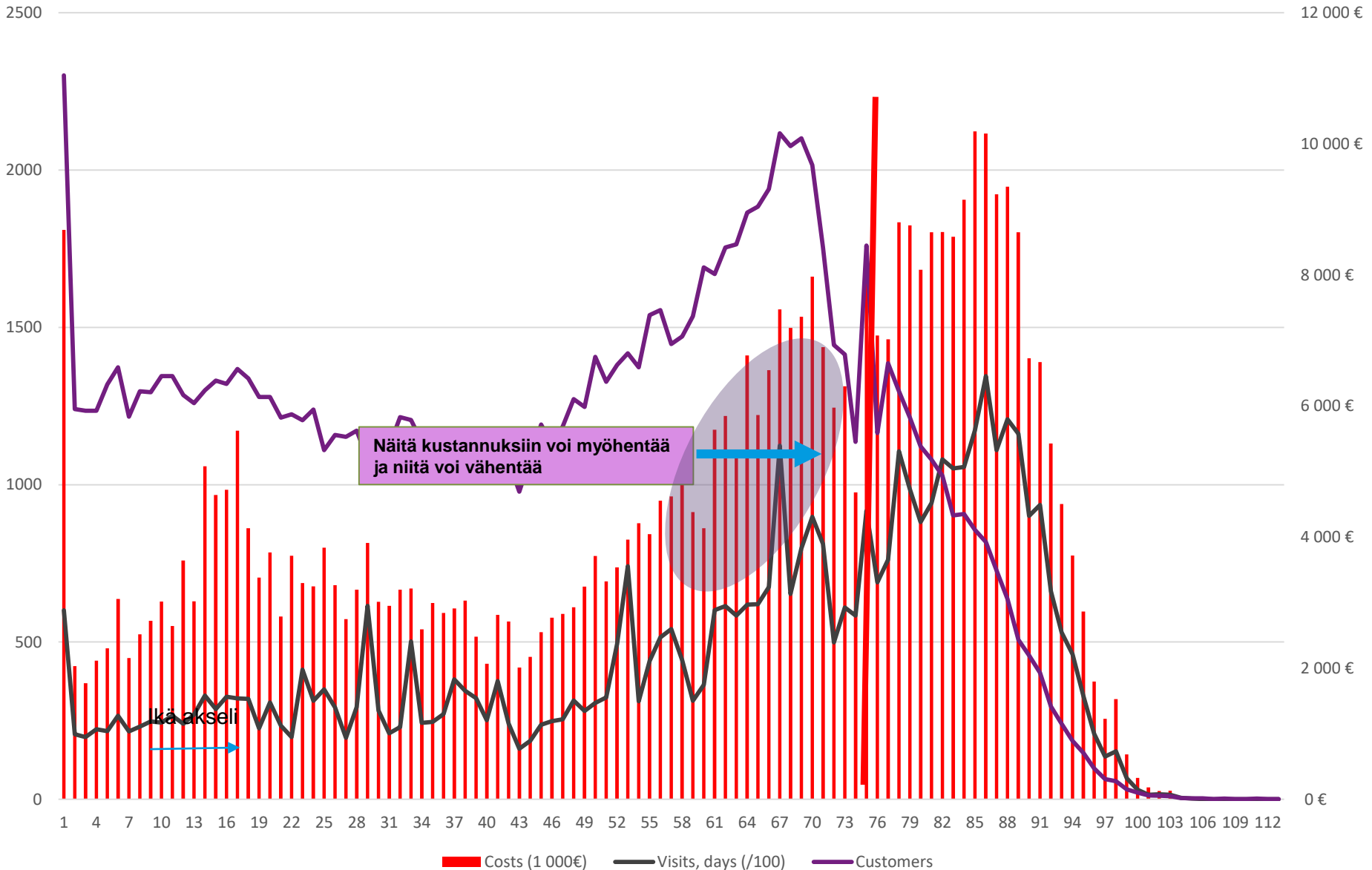
- Strategisena **tavoitteena** on hyvinvoiva henkilöstö
 - Turvataan Henkilöstön saatavuus ja osaaminen.
 - Osallistavalla johtamisella vahvistetaan työhyvinvointia ja sitoutumista tavoitteisiin
 - Työn vaikuttavuus ja tuottavuus lisääntyvät ja niitä mitataan.

- ***Strategisena tavoitteena*** on tasapainoinen talous yhdessä kuntien kanssa.
 - Tasapainoinen talous sovitun kustannusuran mukaisesti
 - Alijäämä katetaan vuoden 2022 loppuun mennessä
 - Vaikutusten arvioinnin ja voimassa olevan lainsäädännön perusteella valitaan taloudellisesti mahdolliset toimenpiteet

Skenaariot

Kustannukset, käynnit, asiakkaat

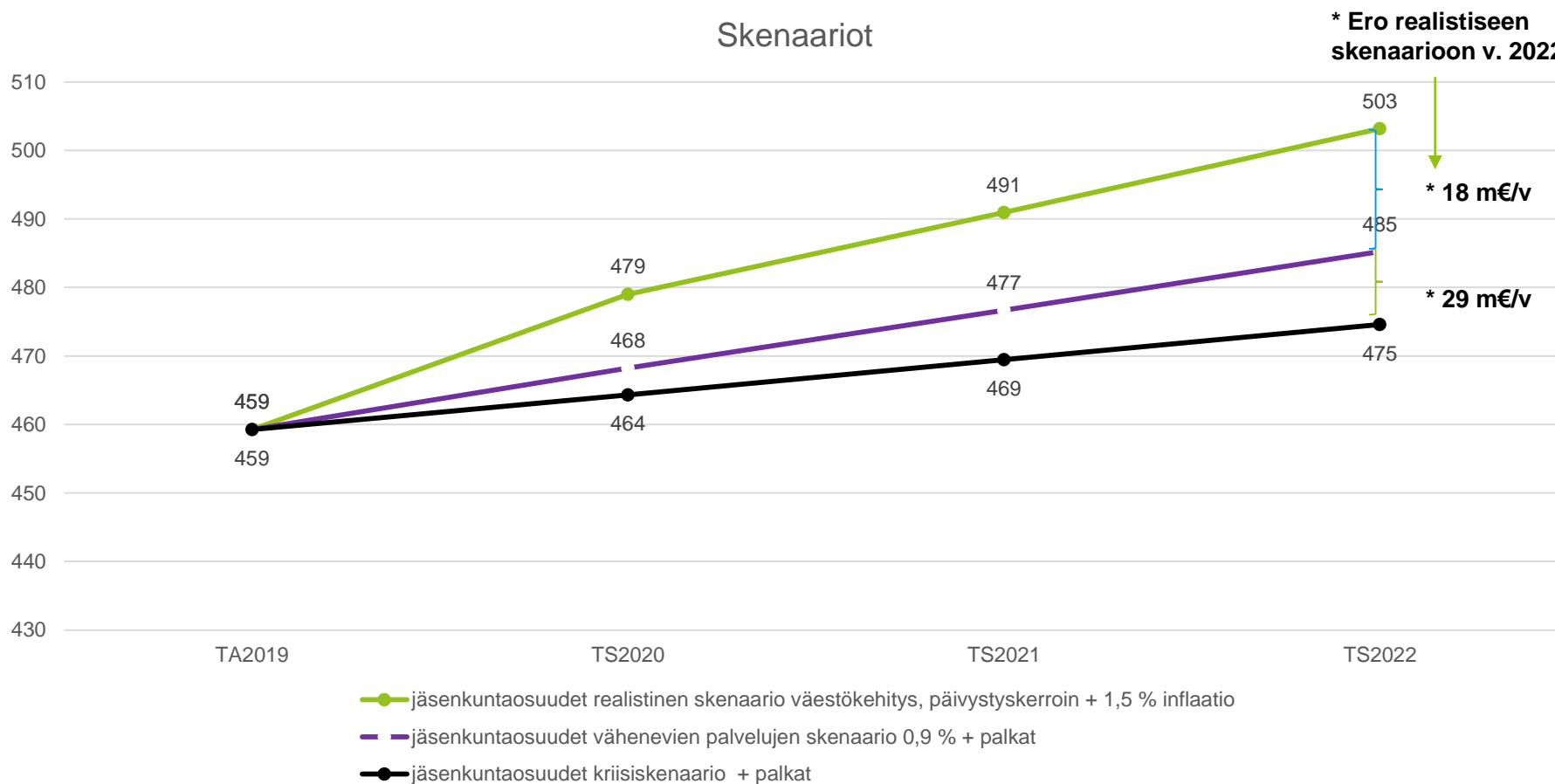
Skenaariot

- Skenaarioita ovat
 1. Realistinen skenaario
 2. Vähenevien palvelujen skenaario
 3. Kriisiskenaario
- Skenaariot on laskettu kustannusurina väestön kehityksen, nettotoimintakulujen ja kuntaosuuksien kautta
- Kaikki skenaariot edellyttävät muutosta ja palvelujen supistamista.
- Realistisessa ja vähenevien palvelujen skenaariossa kehittäminen ja digitaalisuus ovat keskeisessä asemassa. Tukipalvelut sopeutetaan valitun strategian mukaisesti.

Skenaariot 2019-2022

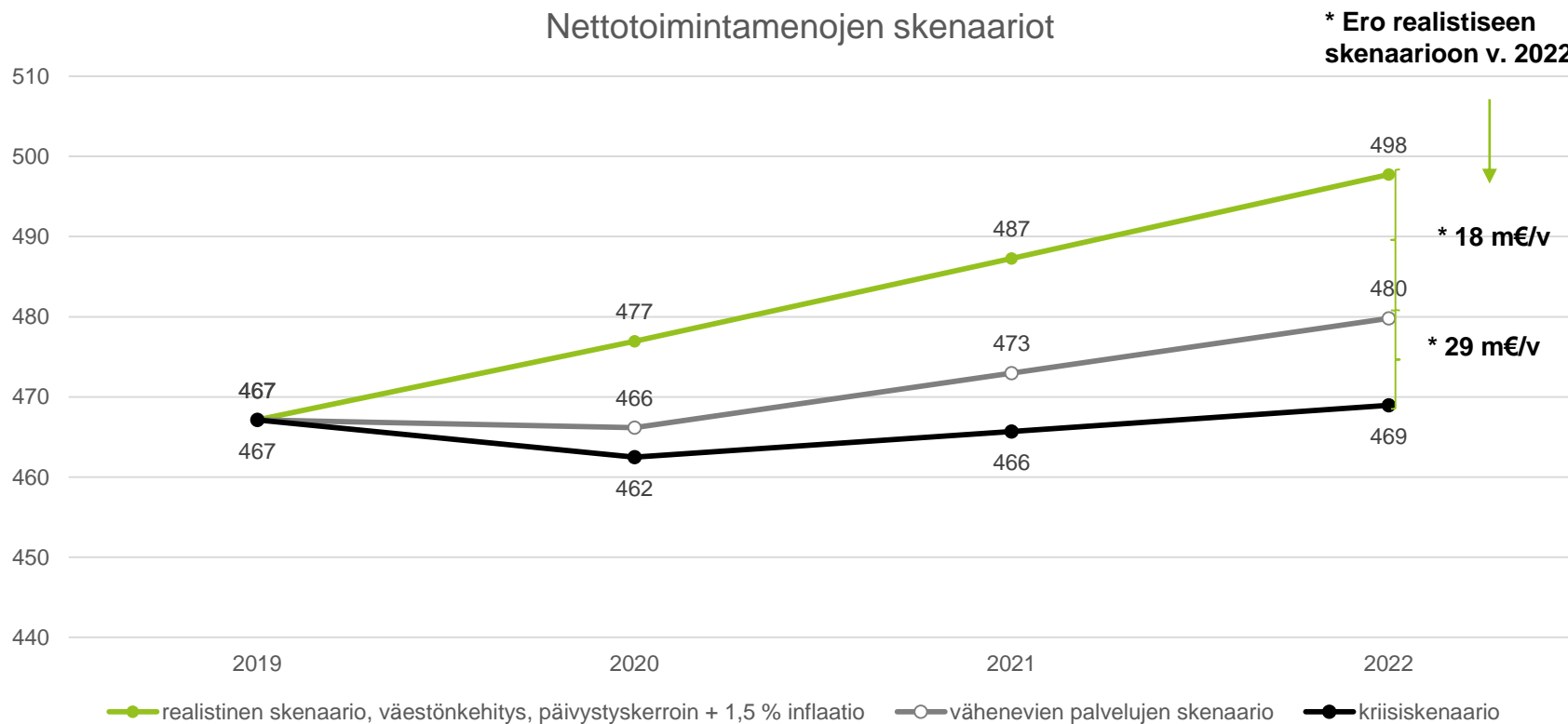
jäsenkuntaosuudet

*sisältää alijäämien kattamisen

Skenaariot 2019-2022

nettotoimintamenot

* Vuosi 2019 kustannusrakenteeltaan TA2019 vastaava; nettotoimintamenoja eivät pienennä satunnaiset myyntitulot liiketoimintojen myynnistä

Realistinen skenaario

Realistinen skenaario

Rahoituksessa on huomioitu nettotoimintamenoihin väestönkehitys, + 1,5 % kasvu + päivystyskerroin. Päivystyskerrointa on käytetty, koska kaikkia palveluja (esim. sairaala) ei pystytä sopeuttamaan suoraan vähenevän väestökehityksen mukaan, vaan kapasiteettia on säilytettävä vähenevälle väestölle.

	2019	2020	2021	2022
Realistinen skenaario, väestökehitys + 1,5 %				
nettotoimintamenot milj. €	467	477	487	498
muutos milj. €		10	10	10
muutos %		2,1 %	2,2 %	2,2 %
	2019	2020	2021	2022
Realistinen skenaario, väestökehitys + 1,5 %				
jäsenkuntaosuudet milj. €	459	479	491	503
muutos milj. €		20	12	12
muutos %		4,3 %	2,5 %	2,5 %

Esimerkkejä tavoitteista realistisessa skenaariossa

- Maakunnallinen palveluverkko syntyy panostamalla kehittämiseen, digitalisaatioon ja integraation syventämiseen.
- Kehittämiselle, digitalisaatiolle ja integraation syventämiselle asetetaan mitattavat tuottavuustavoitteet (0,5%/v vuodesta 2020 lähtien).
- Tuottavuustavoitteiden saavuttaminen ei saa laskea palveluiden laatua tai saatavuutta (palvelu- ja hoitotakuu).
- EKKS-remontin myötä Armilan toiminnot ja Honkaharjun osastotoiminta siirtyvät EKKS- kantasairaalan tiloihin.
- Ikäihmisten palveluasumisen ulkoistus voidaan tehdä hallituksen päättämällä tavalla. Tehostetussa palveluasumisessa enintään 75 % ja palveluasumisessa enintään 50 %.
- Maakunnassa yli 75- vuotiaista keskimäärin/enintään 4% on tehostetun palveluasumisen piirissä vuoden 2022 loppuun mennessä.
- Palveluja supistetaan sekä toimitiloja tiivistetään hallitusti väestöennusteen mukaisesti.
- Työllisyyden edistämiseen liittyvien palvelujen tehtävänjako Eksoten ja kuntien välillä arvioidaan uudelleen siten, että kuntien vastuu työllisyyden hoidossa kasvaa.

Vähenevien palvelujen skenaario,
kustannusura

Vähenevien palvelujen skenaario

Rahoituksessa huomioitu nettotoimintamenoihin:

0,9 % + palkat kasvu nettotoimintamenoihin

	2019	2020	2021	2022
Perusskenaario, 0,9 % + palkat				
nettotoimintamenot	459	466	473	480
muutos milj. €		7	7	7
muutos %		1,5 %	1,5 %	1,4 %

	2019	2020	2021	2022
Perusskenaario, 0,9 % + palkat				
jäsenkuntaosuudet	459	468	477	485
muutos milj. €		9	8	9
muutos %		1,9 %	1,8 %	1,8 %

Esimerkkejä tavoitteista vähenevien palvelujen skenaariossa

- Maakunnallinen palveluverkko syntyy panostamalla kehittämiseen, digitalisaatioon ja integraation syventämiseen sekä palveluiden leikkaamiseen.
- Kehittämislle digitalisaatiolle ja integraation syventämislle asetetaan mitattavat tuottavuustavoitteet (0,5%/v vuodesta 2020 alkaen).
- Suljetaan pienten kuntien hyvinvointiasemat. Laskennallisesti saadaan noin 6 milj. euron vuosisäästöt, kun korvaavia palveluja ei näille väestölle tarjota.
- Vaihtoehtoisesti suljetaan Joutsenon ja Sammonlahden hyvinvointiasemat. Laskennallisesti saadaan n. 4 milj. euron vuosisäästöt, kun korvaavia palveluja ei näille väestölle tarjota.
- Lopettamalla Imatran ilta- ja viikonloppuvastaanotot. Laskennallisesti saadaan n. 1 milj. euron säästöt.
- Neuvolatoimintaa sekä mielenterveys- ja päihdevastaanottoja supistetaan pienissä kunnissa.

Esimerkkejä tavoitteista vähenevien palvelujen skenaariossa

- EKKS-remontin myötä Armilan toiminnot ja Honkaharjun osastotoiminta siirtyvät EKKS-tiloihin.
- Ikäihmisten palveluasumisen ulkoistus voidaan tehdä hallituksen päättämällä tavalla. Tehostetussa palveluasumisessa enintään 75 % ja palveluasumisessa enintään 50 %.
- Yli 75- vuotiaista 4% on palveluasumisen piirissä.
- Palveluja supistetaan.

Kriisiskenaario

Kriisiskenaario

saatava rahoitus: + palkat nettotoimintamenoihin

	2019	2020	2021	2022
Kriisikenaario, + palkat				
nettotoimintamenot	459	462	466	469
muutos milj. €		3	3	3
muutos %		0,7 %	0,7 %	0,7 %

	2019	2020	2021	2022
Kriisiskenaario, + palkat				
jäsenkuntaosuudet	459	464	469	475
muutos milj. €		5	5	5
muutos %		1,1 %	1,1 %	1,1 %

Esimerkkejä tavoitteista kriisiskenaariossa

- Edellisten lisäksi n. 3,5 milj. euron säästöt voitaneen saada sulkemalla pienten kuntien hammashoitolat ilman korvaavaa muuta palvelua (YT- neuvottelut).
- n. 1 milj. euron säästöt voitaneen saada lopettamalla yhden ambulanssin toiminta (vaatii palvelutasopäätöksen muutettavaksi).
- n. 1 milj. euron säästöt lopettamalla ikäihmisten päivätoiminta.
- Tässä skenaariossa loppuu neuvoloiden toiminta ja mielenterveys-/päihdevastaanotot ja päivätoiminta pienissä kunnissa.
- Palvelut keskittyy.

Riskienhallinta ja ennakkovaikutusten arvioinnit

Riskienhallinta eri skenaarioissa, joitakin esimerkkejä

Tunnistettu tai ennakoitu riski	Riskin vaikutus toimintaan <i>toteutuessaan</i> (asteikolla vähäinen, kohtalainen, suuri)	Riskinhallinta (toimenpiteet riskin toteutumisen estämiseksi tai sen voimakkuuden vähentämiseksi)
Maine/imago kärsii.	Kohtalainen	Esim. riittävä toiminnan ja talouden suunnittelu, selkeään viestintään ja asiakkaiden, henkilöstön ja päättäjien osallistamiseen panostaminen
Toiminnanohjausjärjestelmiin ei voida panostaa riittävästi.	Suuri	Esim. syiden ja seurausten selvittäminen, rahoituksen uudelleenkanavointi ja tulevien tarpeiden selvittäminen
Asiakkaiden matka hoitoon/palveluun pidentyy supistuvan palveluverkon takia.	Kohtalainen	Esim. palvelujen tuottaminen eri tavoin esim. kerralla kuntoon –mallilla, jolloin käyntikerrat voivat vähentyä; yhteistilat ja yhteiset toimintaprosessit 3. sektorin, yritysten ym. kanssa.
Hoitoon hakeudutaan liian myöhään, jolloin väestön terveys heikkenee.	Suuri tai kohtalainen palvelutarpeesta riippuen	Esim. ehkäisevän työn merkitys, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen merkittäväksi osaksi eri tason palveluja, digitaaliset ratkaisut käyttöön
Tilaratkaisut eivät ole riittävän joustavia toiminnan muutoksiin.	Kohtainen tai suuri	Esim. ennakointi, tilojen käytön suunnittelu riittävän pitkälle aikavälille
Uudet integroidut työtehtävät ja niiden prosessit eivät ole henkilöstölle riittävän selkeitä (esim. pth ja esh).	Kohtalainen	Esim. vastuukysymysten miettiminen ennakkoon, prosessien kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa
Kustannukset kasvavat tehdyistä uudistuksista huolimatta.	Suuri	Esim. kokonaistaloudellisten ratkaisujen tekeminen riittävän monialaisesti ja pitkäkestoisina ja palvelutarpeet tunnistaen ja tunnustaen

Riskejä

- Valinnanvapaus
 - Jos palveluita leikataan niin palvelut haetaan muualta, maksetaan Etelä-Karjalassa
- Maakunnan imago ja henkilöstön rekrytointi
 - YT-neuvottelut ja lääkäreiden, sos.tt ja hoitajien rekrytointi ovat huono yhdistelmä
- Uudistaminen etenee liian hitaasti
 - Johtaminen ja kehittäminen
 - Integration syventäminen, digitalisaatio, maakunnallinen palveluverkko
- Valtion ja kuntien talouskehitys
 - Valtion osuudet ja verotulot
- Väestökehitys
 - Odotettua negatiivisempi, muutto lisääntyy, huoltosuhde heikkenee entisestään

Valtuustoseminaari

Taustamateriaali 20.2.2019 seminaariin

- **Materiaalit**

- Kuntakortti A: nykyiset palvelut
- Kuntakortti B: ennuste väestöstä ja kustannuksista kunnittain
- Strategialuonnos A skenaarioista
- Strategialuonnos B väestöennusteet ja kustannukset

Toimitetaan viikkoa ennen valtuustoseminaaria (13.2.2019) valtuutetuille ja jäsenkuntiin.

Työskentelytapa

- Maakunnallista palveluverkkoa arvioidaan työryhmissä
 - Sote-keskuksen uudenlainen toimintamalli ja sisältö
 - Sote-keskuksen toiminnan sisältö suhteessa keskitettyihin ja liikkuviin palveluihin
 - Muut palvelut (asumispalvelut ja kotihoito) ja näiden yhteys sote-keskukseen ja keskitettyihin palveluihin
 - Huomioidaan yhteydensaanti ja asiakasohjaus
- Näkökulmina asiakaslähtöiset prosessit, henkilöstö ja talous